

บิ๊กตู่ปิดเที่ยวของ จ่าย'ค่าโง่' 1.2หมื่นล้านบาท

ชดเชยบอกเลิก'ไฮปเวลล์' ไล่ให้ไปค่ารัฐบาลคัมเวียง 'คมนาคม-รพท.'เร่งหารือ

คมนาคม-รพท. อ่วม ศาลปกครองสูงสุด พิพากษาสั่งจ่ายค่าโง่ไฮปเวลล์ 12,000 ล้านบาท ชดเชยการบอกเลิกสัญญาตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ ปิดฉากคดีค่าโง่ที่ยืดเยื้อมากกว่า 15 ปี ขณะที่ ★ มีต่อหน้า 11

บิ๊กตู่ปิด ☆ *ต่อจากหน้า 1*
“ผู้ว่าการการรถไฟฯ” ขอคัดสำนวนก่อนจะตัดสินใจว่าเงินหน้าต่ออย่างไร ด้านสหภาพ รพท.ชี้รัฐบาลควรช่วยจ่ายค่าโง่แต่ “บิ๊กตู่” ลั่น ไล่ให้ไปค่าต้นต่อทำเสียค่าโง่ด้าน “วิษณุ” ยันไม่ใช้ม.44 แก้ปัญหาแต่จะเจรจาทันที

ในที่สุดคดีมหากาพย์ระหว่างบริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัดกับกระทรวงคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทย (รพท.) ก็สิ้นสุดลงด้วยคำตัดสินของศาลปกครองสูงสุด โดยผู้สื่อข่าวรายงานว่าเมื่อวันที่ 22 เม.ย.ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองกลาง เป็นยกคำร้อง ที่มีผลให้กระทรวงคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทย (รพท.) ต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 8 พ.ย.2551 รพท.ต้องคืนเงินชดเชยให้กับบริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จากการบอกเลิกสัญญารวมเป็นเงิน 11,888.75 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินค่าก่อสร้าง 9,000 ล้านบาท เงินค่าตอบแทน

จากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่บริษัทชำระไปแล้ว 2,850 ล้านบาท และเงินค่าออกหนังสือค้ำประกัน 38,749,800 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี และคืนหนังสือค้ำประกันมูลค่า 500 ล้านบาท ให้แล้วเสร็จภายใน 180 วันนับคดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์จำนวน 16,535,504 บาทให้แก่บริษัท ไฮปเวลล์

ด้านความเคลื่อนไหวของ รพท.หลังรู้ผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด นายวรวิทย์ มาลา รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการบริหารทรัพย์สิน รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย (รพท.) เปิดเผยว่าขณะนี้ยังไม่สามารถให้ข้อมูลอย่างชัดเจนได้ เนื่องจากต้องรอร่างสำนวนของคำตัดสินก่อนรวมทั้งต้องรอให้อัยการดูรายละเอียดและพิจารณาด้วย “เรื่องนี้คงต้องรอให้อัยการพิจารณาคำตัดสินก่อนด้วยส่วน รพท.จะส่งคนไปคัดสำนวนหลังจากนั้นจะสรุปทำความเข้าใจเพื่อเสนอกระทรวงคมนาคมภายในสัปดาห์หน้าทุกอย่างเป็นไปตามกระบวนการส่วนการหาคนผิดที่ทำก็ต้องไปไล่บี้กันต่อทำตาม

กระบวนการไป ตอนนี้ยังไม่อยากพูดไรมาก ขอให้ ความชัดเจนออกมาก่อนแต่ยังไงแล้วก็มีขั้นตอนดำเนินการต่อกับเรื่องนี้” นายวรวิทย์กล่าว

ส่วนนายสาวิทย์ แก้วหวาน ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย เปิดเผยว่า รพท. คงต้องการคำตัดสินของศาลปกครองสูงสุด โดยจ่ายค่าชดเชยตามคำพิพากษา ทั้งนี้ ไฮปเวลล์ เป็นโครงการพัฒนาขนส่งมวลชนและที่ดินของรัฐบาลที่มอบให้ รพท.ดูแล แต่ต่อมาเกิดปัญหาเรื่องการระดมทุนและความไม่พร้อมส่งผลให้ต้องยกเลิกโครงการดังกล่าวไป ดังนั้นรัฐบาลจึงควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบค่าชดเชยด้วย ไม่ควรให้ รพท. รับผิดชอบแต่ฝ่ายเดียว หลังจากนั้น สหภาพ รพท. คงหารือและขอความชัดเจนจากผู้บริหารว่า รพท. ควรจะดำเนินการจ่ายค่าชดเชยทั้งหมดอย่างไรเมื่อไหร่ และด้วยวิธีไหนเพราะที่ผ่านมาผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการเอง ฝ่ายสหภาพฯ ไม่ได้รับทราบรายละเอียด ด้วย ขณะเดียวกันคาดว่าสหภาพฯจะมีแถลงการณ์อย่างเป็นทางการภายใน 1-2 วันนี้

ต่อมาเมื่อเวลา 13.30 น. ที่โรงแรมอินโดจีน จ.สระแก้ว พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กล่าวถึงกรณีศาลปกครองสูงสุด ตัดสินให้รัฐคืนเงินชดเชยให้กับบริษัทโฮปเวลล์จากการบอกเลิกสัญญา รวมเป็นเงิน 11,888 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี รวมถึงค่าธรรมเนียมศาล ภายใน 180 วัน ว่า ตนไม่ได้เกี่ยวข้อง ยังเจรจากันอยู่ โครงการนี้ใครทำและรัฐบาลไหนแก้ รัฐบาลนี้ต้องมาแก้หรือไฉนหลายเรื่องแล้วที่รัฐบาลแก้ไป ทั้งใช้มาตรา 44 เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาแล้วและแก้ไม่ได้ เข้าใจหรือยัง ถ้าบอกว่าไม่ต้องแก้ ให้ปล่อยอย่างนี้ก็โดนเขาฟ้องมากขึ้นไปเรื่อยๆเอาหรือไม่ รัฐบาลนี้ก็ยังโดนดำเนิน ไม่ใช้รัฐบาลนี้ไม่แก้ ต้องไปดำเนินไม่แก้

จากนั้นช่วงบ่ายวันเดียวกันที่ทำเนียบรัฐบาล นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์กรณีรัฐจ่ายค่าเสียหายแก่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) กรณีถูกยกเลิกสัญญามูลค่า 11,888 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยว่า ยังไม่ทราบละเอียดจึงยังไม่รู้ว่ารัฐต้องชดใช้ค่าเสียหายเลยหรือไม่ ทั้งนี้ คำสั่งศาลปกครองถือว่าสิ้นสุดแล้วแต่ตนยังไม่ได้อ่านละเอียด คำพิพากษา เรื่องนี้กระทรวงคมนาคมเป็นเจ้าของเรื่อง จึงต้องไปทำการบ้านแล้วรายงานเข้าที่ประชุม คณะรัฐมนตรี ตนคงจะได้พิจารณาก่อนคาดว่าจะใช้เวลาอีกพักหนึ่ง เพราะเมื่อมีคำพิพากษาแล้วก็ต้องไปคัดลอกสำเนาเพื่อมาศึกษาว่าจะมีแนวทางอย่างไรต่อไป และเป็นไปได้ที่กระทรวงคมนาคมจะตั้งคณะทำงานขึ้นมาศึกษา

ส่วนรัฐต้องไปไล่บี้กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เห็นชอบให้ยกเลิกสัญญาหรือไม่ นายวิษณุกล่าวว่า ขอเวลาตอนนี้ยังไม่ออก ก่อนหน้านี้ นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้ตนติดตามคดีความสำคัญ ที่รัฐถูกฟ้องร้องเรียกความเสียหายและรัฐเป็นผู้ฟ้อง มีกว่า 30 คดี โดยติดตามแล้วรายงานให้ ครม. ทราบว่ามีคดีอะไรบ้างอยู่ในขั้นตอนใดแล้ว โดยคดีโฮปเวลล์เป็นหนึ่งในนั้น ที่ผ่านมามาคนได้ยกเลิกสัญญาขึ้นมาแข็งเคือง ครม.เป็นระยะๆ เพื่อให้กระทรวงเจ้าของเรื่องช่วยติดตาม และกรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นทางเลือกของรัฐ รัฐจะไม่ใช้มาตรา 44 ในกรณีดังกล่าว เนื่องจากไปลบล้างคำพิพากษาศาลแต่อาจใช้การเจรจาต่อรองกันอาจไม่ถึงขั้นต้องใช้มาตรา 44 ก็ได้ แต่ตนยังไม่เห็นคำพิพากษา ขณะหรือแพ้นั้นคือผล แต่จะถึงขั้นต้องจ่ายเงินกันหรือไม่ ต้องไปตามทางโฮปเวลล์ก่อนว่าต้องการอะไร กรณีนี้ต้องใช้เวลานาน จึงจะทราบว่ารัฐต้องชดใช้เงินจำนวนเท่าใด หรือมีทางออกอย่างไร เพราะกว่าจะมีคำ

พิพากษาลบเพิ่มออกมาก็ใช้เวลาเป็นเดือน หลังจากนั้นก็ต้องใช้เวลาพูดคุยหารือ รวมถึงการปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดนั้นเมื่อระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้วยังไม่มีการเจรจาเกิดขึ้นเหมือนอย่างหลายคดีที่มีการเจรจากันอยู่ จึงตอบไม่ได้ว่าต้องใช้นานเท่าใด ส่วนการชดใช้ก็น้อยกว่าที่ศาลได้พิพากษาหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการเจรจา แต่หากคู่กรณีไม่เจรจาเลยคงไม่สามารถไปบังคับคู่กรณีได้

ขณะที่นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รมว.คมนาคม กล่าวถึงคดีโฮปเวลล์ว่า กรณีดังกล่าวส่งผลให้รัฐได้รับความเสียหาย ขณะนี้ตนได้รับรายงานจาก รฟท.ในเบื้องต้นแล้ว และได้สั่งการให้ รฟท.รายงานคำพิพากษาดังกล่าวต่อบอร์ด รฟท. เพื่อรับทราบและเตรียมหาแนวทางการดำเนินงานตามผลแห่งคำพิพากษา ก่อนรายงานนำเสนอกระทรวงคมนาคม เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ และพิจารณาแนวทางการดำเนินงานให้ เป็นไปตามผลแห่งการบังคับของคำพิพากษาดังกล่าว รวมถึงการดำเนินการตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของผู้รับผิดชอบที่ผ่านมาต่อไป

สำหรับมหากาพย์ของคดีนี้ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า โครงการโฮปเวลล์เกิดขึ้นเมื่อปี 2533 ในสมัยรัฐบาล พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ ที่มีนายมนตรี พงษ์พานิช เป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม แต่ต่อมาโครงการเริ่มสะดุด ภายหลังเกิดรัฐประหาร พ.ศ.2534 รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ได้เข้ามาตรวจสอบสัญญาสัมปทานทั้งหมดที่มีเงื่อนไขการผูกขาด และได้ประกาศล้มโครงการโฮปเวลล์ แต่ต่อมาในรัฐบาลชวน หลีกภัย สมัยที่ 1 โครงการโฮปเวลล์ได้รับการผลักดันต่อโดย พล.อ.วินัย สมพงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ต่อมาในรัฐบาล พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ.2540 ให้ความเห็นชอบบอกเลิกสัญญากับโฮปเวลล์ หลังจากบริษัทโฮปเวลล์หยุดการก่อสร้างอย่างสิ้นเชิง ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ.2540 และโครงการการก่อสร้างโครงการโฮปเวลล์ สิ้นสุดลงในสมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย สมัยที่ 2 หลังดำเนินการก่อสร้างเป็นเวลา 7 ปี มีความคืบหน้าเพียงร้อยละ 13.77 กระทรวงคมนาคมบอกเลิกสัญญาสัมปทานอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ.2541 ทำให้ บ.โฮปเวลล์ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในการยกเลิกสัญญาจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นค่าใช้จ่ายจากการเข้ามาลงทุนเป็นเงิน 56,000 ล้านบาท ในขณะที่การรถไฟได้เรียกค่าเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากโครงการเป็นเงินกว่า 200,000

ล้านบาทนำไปสู่การยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ เมื่อวันที่ 24 พ.ย.2547 และเมื่ออนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ รฟท.ต้องจ่ายคืนเงินชดใช้ค่าบอกเลิกสัญญาให้กับบริษัทโฮปเวลล์ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายต่างมีการยื่นฟ้องกันเองต่อศาลปกครองกลาง ต่อมาศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 23 มี.ค.2557 เพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าว แต่สุดท้ายศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาความยาว 119 หน้า กลับคำพิพากษาดังกล่าวถือเป็นการปิดตำนานคดีสัมปทานโฮปเวลล์ที่ยาวนานกว่า 15 ปี

สำหรับการตัดสินของศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้ ศาลให้เหตุผลว่า คดีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัย 3 ประเด็น ในประเด็นที่ 1.การยอมรับหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนที่บริษัทโฮปเวลล์จะยื่นคำเสนอข้อพิพาท ได้ทำหนังสือขอให้กระทรวงคมนาคม และ รฟท.ระงับข้อพิพาท โดยการเจรจาประนีประนอมยอมความให้เสร็จภายใน 60 วัน กระทรวงคมนาคมและ รฟท.ได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว แต่เพิกเฉยไม่พยายามเจรจา บริษัทโฮปเวลล์มีสิทธิยื่นคำเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดได้ และเมื่อพิจารณาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในประเด็นดังกล่าวแล้วเห็นว่าการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการเป็นไปตามเงื่อนไขสัญญาสัมปทานข้อ 31.1 ระบุว่าเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นเกี่ยวกับสัญญาคู่สัญญาจะต้องมีการประนีประนอมระงับข้อพิพาทนั้นก่อน หากภายในระยะเวลา 60 วัน ไม่สามารถประนีประนอมระงับข้อพิพาทได้ให้นำข้อพิพาทเสนออนุญาโตตุลาการชี้ขาดได้ ดังนั้นคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในส่วนนี้ จึงไม่ปรากฏเหตุที่จะทำให้เป็นคำชี้ขาดที่ฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แต่อย่างใด

ประเด็นที่ 2 สิทธิเสนอให้ระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการของกระทรวงคมนาคม และ รฟท.พ้นกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายหรือไม่ และประเด็นที่ 3 คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่มีการกำหนดประเด็นว่า สัญญาสัมปทานเลิกกันไปโดยปริยายหรือโดยข้อกฎหมายหรือไม่และกระทรวงคมนาคม รฟท.และบริษัทโฮปเวลล์จะกลับคืนสู่ฐานะเดิมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ม.391 หรือไม่เพียงใด

สำหรับคำชี้ขาดในส่วนที่กำหนดให้กระทรวงคมนาคมและ รฟท.ต้องดำเนินการให้บริษัทโฮปเวลล์กลับคืนสู่ฐานะที่เป็นอยู่เดิมนั้น ศาลเห็นว่า เมื่อ

พิจารณารายละเอียดในประเด็นข้อโต้แย้งต่างๆ ของกระทรวงคมนาคม และ รฟท.ที่อ้างเป็นเหตุ ให้ศาลเพิกถอนคำสั่งศาลของอนุญาโตตุลาการนั้น ล้วนแต่เป็นการโต้แย้งคุณพิจารณาข้อเท็จจริง และการปรับใช้กฎหมาย ข้อสัญญาของอนุญาโต-ตุลาการ ซึ่งคำสั่งของอนุญาโตตุลาการในประเด็น ต่างๆดังกล่าว เป็นการวินิจฉัยว่า คู่สัญญาฝ่ายใด ปฏิบัติตามสัญญาโดยถูกต้องแล้วหรือไม่อย่างไร และคู่สัญญาแต่ละฝ่ายมีความรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร เป็นเรื่องระหว่างคู่สัญญาเท่านั้น ไม่ได้มี ลักษณะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องความสงบเรียบร้อย หรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด จึงไม่ปรากฏ เหตุให้อำนาจศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งศาลในส่วนนี้ ได้เช่นกัน พิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครอง กลางเป็นยกคำร้องและให้บังคับตามคำสั่งของอนุญาโต-ตุลาการ โดยให้กระทรวงคมนาคมและ รฟท.ปฏิบัติ ตามคำสั่งศาลดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลใน ชั้นอุทธรณ์จำนวน 16,535,504 บาทให้แก่บริษัท โสไปเวลล์